

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 675

van **KIM DE WITTE**

datum: 25 februari 2021

ZUHAL DEMIR

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Lokale besturen - Kosten zwerfvuil en sluikestorten

Het opruimen van het zwerfvuil kost jaarlijks miljoenen euro's. In Vlaanderen gaat het over duizenden tonnen afval per jaar.

1. Hoeveel bedragen de totale jaarlijkse kosten die lokale besturen maken voor het opruimen van zwerfvuil? Graag een overzicht voor de periode tussen 2000 en 2020. Graag, indien mogelijk, ook een onderscheid:
 - a) per gemeente;
 - b) per intercommunale;
 - c) per provincie;
 - d) totaal.
2. Kan de minister een inschatting maken van de totale maatschappelijke kosten die het opruimen van zwerfvuil met zich meebrengen?
3. Hoeveel bedragen de jaarlijkse kosten die lokale besturen maken voor het opruimen van sluikestorten? Graag een overzicht voor de periode tussen 2000 en 2020. Graag, indien mogelijk, ook een onderscheid:
 - a) per gemeente;
 - b) per intercommunale;
 - c) per provincie;
 - d) totaal.
4. Kan de minister een inschatting maken van de totale maatschappelijke kosten die het opruimen van sluikestorten met zich meebrengen?
5. Verschillende lokale besturen investeren in camerasystemen om sluikestorten tegen te gaan.

Graag de totale kosten van de werkingskosten, de installatie en het onderhoud van de camera's met, indien mogelijk, een onderscheid:

 - a) per gemeente;
 - b) per intercommunale;
 - c) per provincie;
 - d) totaal.

6. Hoeveel boetes werden uitgedeeld bij het optreden tegen zwerfvuil in de periode tussen 2015 en 2020? Graag ook de totale jaarlijkse opbrengst en, indien mogelijk, een onderscheid:
 - a) per gemeente;
 - b) per intercommunale;
 - c) per provincie;
 - d) totaal.
 7. Hoeveel boetes werden er uitgedeeld voor het optreden tegen sluikstorten in de periode tussen 2015 en 2020? Graag ook de totale jaarlijkse opbrengst en, indien mogelijk, een onderscheid:
 - a) per gemeente;
 - b) per intercommunale;
 - c) per provincie;
 - d) totaal.
-

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Bart Somers (203), Zuhal Demir (675).

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 675 van 25 februari 2021

van **KIM DE WITTE**

1. In Vlaanderen zijn er pas vanaf 2015 met elkaar vergelijkbare schattingen voor de kosten gerelateerd aan zwerfvuil. De schattingen zijn gebaseerd op gegevens van de lokale en bovenlokale besturen. Tweejaarlijks verzamelt een onderzoeksbureau de nodige gegevens via een enquête. Ongeveer 40 % van de Vlaamse gemeenten diende in 2015, 2017 en 2019 een definitieve en voldoende ingevulde vragenlijst in. De opruimkosten voor zwerfvuil zijn evenwel niet afzonderlijk beschikbaar.
2. De geschatte, totale beleidskosten voor zwerfvuil vindt u in de onderstaande tabel. De schattingen zijn gebaseerd op de gegevens uit de enquête vermeld in het antwoord op vraag 1. Ze geven een goed beeld van de totale kosten in Vlaanderen. Maar op het niveau van het individuele bestuur zijn ze niet altijd voldoende betrouwbaar. De schattingen omvatten ook de kosten gerelateerd aan openbare vuilnisbakken, zoals plaatsings-, ledigings- en onderhoudskosten.

Zwerfvuil – Beleidskosten	2015	2017	2019
Beleidskosten zwerfvuil (miljoen euro)	164	151	161

3. De kosten gerelateerd aan sluikstorten worden sinds 2015 geschat. Dit gebeurt tweejaarlijks, via dezelfde enquête als voor zwerfvuil. De responsgraad voor sluikstort ligt bijgevolg ook rond 40 % (zie antwoord op vraag 1). De opruimkosten voor sluikstort zijn evenmin afzonderlijk beschikbaar.
4. De geschatte, totale beleidskosten voor sluikstort vindt u in de onderstaande tabel. Ook voor sluikstort geldt dat de schattingen gebaseerd zijn op gegevens van de lokale en bovenlokale besturen (zie antwoord op vraag 1). Ze geven een goed beeld van de totale kosten in Vlaanderen. Maar op het niveau van het individuele bestuur zijn ze niet altijd voldoende betrouwbaar. De schattingen omvatten ook de kosten voor sluikstorten in of rond openbare vuilnisbakken.

Sluikstort – Beleidskosten	2015	2017	2019
Beleidskosten sluikstort (miljoen euro)	68	56	55

5. Wat de camera's betreft, deze kunnen sinds 2017 met subsidies van de OVAM aangekocht worden. In bijlage is een overzicht terug te vinden van deze aankopen. De OVAM beschikt niet over een overzicht van de installatie- onderhouds- en werkingskosten van deze installaties. Mooimakers startte in 2017 een onderzoek op bij 6 gemeenten en 4 intercommunales om het gebruik en de effectiviteit van camera's bij de aanpak van sluikstorten in kaart te brengen. U vindt dit rapport via deze link: <https://mooimakers.be/sites/default/files/2020-01/Tempera%20-%20Eindrapport%20cameratoezicht%20Mooimakers%20-%20Tempera%20-%2031%20mei%202019.pdf>
- 6-7. De data welke beschikbaar zijn, zijn deze uit de jaarlijkse afvalstoffenenquête van de gemeente. Hierin worden sinds 2017 volgende vragen gesteld:
 - "Hoeveel GAS-boetes, gelinkt aan afvaldelicten, zijn er in jaar X uitgedeeld in uw gemeente (door zowel de beëdigd ambtenaar als de politie)?"
 - "Hoe belangrijk is handhaving op afval gerelateerde delicten binnen uw gemeente?"Antwoordmogelijkheden: Geen prioriteit; enkel in reactie op klachten; handhaving

enkel op zwerfvuil/sluikstorten; geïntegreerde afvalhandhaving (handhaving op meerdere afvaldelicten).

De resultaten hiervan zijn per jaar in bijlage terug te vinden. Hierbij werd in het aantal uitgereikte GAS-boetes geen onderscheid gemaakt over het feit of het ging over boetes in het kader van zwerfvuil en/of sluikstorten. Deze categorie zal in de enquête over 2020 wel bevestigd worden. Gezien de variërende definities die de gemeenten hanteren, wordt er geen onderscheid gemaakt tussen zwerfvuil en sluikstorten.

Om een beter zicht te krijgen op het handhavingslandschap in Vlaanderen, zal in de loop van 2021 een uitgebreidere bevestiging gebeuren bij de lokale besturen over de gegevens van 2019. Dit aangezien het afhandelen van de GAS-procedure (van PV tot de effectieve boete) een lange doorlooptijd heeft, waardoor de gegevens voor 2020 nog niet beschikbaar zullen zijn.

BIJLAGEN

1. [Overzicht aankoop camera's met subsidie OVAM sinds 2017](#)
2. [HAS enquête handhaving 2017](#)
3. [HAS enquête handhaving 2018](#)
4. [HAS enquête handhaving 2019](#)